

ների տարրական և միջնակարգ դպրոցները մեծ հանգէսներով վերանորոգեցին „մանկավարժութեան հայր“ Պետալոցցու անունն ու գործերը՝ մատաղ սերնդի սրտերում: Դափնեայ պսակներով ու գունաւոր ծաղիկներով շքեղատուեցան մեծ մանկավարժի արձաններն ու անդրիները. յայտնի և ներկայումս հռչակ ու հեղինակութիւն ունեցող մանկավարժներ ուղերձներ, ճառեր արտասանեցին՝ դրուատելով Պետալոցցու մանկավարժական ուղղութիւնն ու գործունէութիւնը. նրանք բացատրում, բնագոյտում ու պարզաբանում էին մեծ մանկավարժի բազմաթիւ դրուածքներն ու հեղինակութիւնները, որոնք թարգմանուած են բոլոր եւրոպական լեզուներով և կազմում են բոլոր մեծ ու փոքր ազգերի մանկավարժական գրադարանների ամենաթանկագին գարգը:

Պետալոցցին իւր քարոզած դաստիարակչական սկզբունքներով միմյան իւր ազգի և հայրենակիցների աչքում չստացաւ „մեծ մանկավարժի“ պանծալի անունը, այլ ամբողջ աշխարհն այսօր ընդունում է և գործադրում է նրա կրթութեան սխտեմի հիմնաքարերը՝ հետզհետէ աւելի մշակելով ու պարզաբանելով:

Հայ մանկավարժական աշխարհում եւս անծանօթ չէ Պետալոցցու անունը՝ մեր պարբերական մամուլի զանազան թերթերում եւ զանազան ժամանակ լոյս են տեսել նրա մասին կենսագրական եւ նրա մանկավարժական սխտեմին վերաբերեալ յօդուածներ, բայց հայ գրականութիւնը գեւա զուրկ է նրա իսկական հեղինակութիւնների հայերէն թարգմանութիւններից. այժմ այդ փորձն էլ արուած է եւ ուրախ ենք, որ „ՀՈՒՄԱՅ“-ի էջերում, իբրեւ յաւելում, տալիս ենք մեր ընթերցողներին Պետալոցցու նշանաւոր եւ ոչ զուտ մանկավարժական, բայց նրա հոգին ու միտքը պարունակող ժողովրդական վէպը՝ „Լինհարգ ու Գերարուգը“, որի հրատարակութիւնն իւր ժամանակին Պետալոցցու վրայ գործրեց ամբողջ աշխարհի գիտնականների եւ իշխանազների ուշադրութիւնը: Վէպի շարունակութիւնը կտպուի „ՀՈՒՄԱՅ“-ի միւս տարուայ գրքերում:

ԺԱՆՈՒՅՈՒՄՆԵՐ

Նիւթերի առատութեան պատճառով «ՀՈՒՄԱՅ»-ի այս երկրորդ գիրքը բաղկացած է 512 երեսից, այն ինչ անցեալ գիրքը բաղկացած էր 368 երեսից: Չնայելով սորան՝ մենք անկարող եղանք այս հատորում ամփոփել պատրաստի նիւթերից բազմաթիւ կարևոր յօդուածներ, որոնք մնացին հետեւեալ տարուայ առաջին գրքի համար:

